

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 187 (XXXI) — Nr. 395

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 21 mai 2019

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 165 din 26 martie 2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România	2-4
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ		
13.	— Normă privind cadrul unitar de desfășurare a auditului statutar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară	5-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 165

din 26 martie 2019

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Irina-Loredana Gulie	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, excepție ridicată de Aurelia Bălan, Elena Bucur și Margareta Irimia în Dosarul nr. 4.566/118/2017 al Tribunalului Constanța — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 201D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 243D/2018, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași prevederi legale, excepție ridicată de Niculae Gheorghiu și Florin Gheorghiu în Dosarul nr. 4.385/118/2017 al aceleiași instanțe și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 243D/2018.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele anterior menționate, Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 243D/2018 la Dosarul nr. 201D/2018. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 pentru organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 243D/2018 la Dosarul nr. 201D/2018, care este primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată, în acord și cu cele statuate în jurisprudența Curții Constituționale, că textul de lege criticat nu face altceva decât să normativizeze posibilitatea, consacrată, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, doar pe cale jurisprudențială, de a ataca în instanță refuzul nejustificat al entității investite cu soluționarea notificării.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin încheierile din 31 ianuarie 2018 și 29 ianuarie 2018, pronunțate în dosarele nr. 4.566/118/2017 și nr. 4.385/118/2017, **Tribunalul Constanța — Secția I civilă a sesizat Curtea**

Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România. Excepția a fost invocată într-o cauză având ca obiect soluționarea acțiunii privind acordarea de măsuri reparatorii pentru imobile preluate abuziv, în perioada regimului comunist, ce au constituit obiectul unor notificări nesoluționate de entitatea investită de lege.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, în ambele dosare conexe, se susține, în esență, că dreptul persoanelor care se consideră îndreptățite să se adreseze justiției, în cazul în care entitatea investită de lege cu soluționarea notificării nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 din Legea nr. 165/2013, nu poate fi restricționat prin impunerea unui termen, cum este termenul de 6 luni prevăzut de textul de lege criticat, mai ales că momentul curgerii acestui termen nu este în mod clar defipt de lege, ci este lăsat la latitudinea entității investite de lege. În același timp, se mai arată că termenul prevăzut de textul de lege criticat încalcă dreptul de acces liber la justiție, principiul constituțional al statului de drept, precum și dreptul de proprietate, deoarece entitatea investită de lege are posibilitatea soluționării notificării chiar și după expirarea termenelor instituite prin art. 33 alin. (1) din lege, ceea ce, în opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, conduce la posibilitatea ca sesizarea instanței de judecată, pentru a se pronunța pe fondul notificării, să se facă doar în termenul de 30 de zile, care curge de la comunicarea deciziei entității investite de lege, prin urmare după expirarea termenului prevăzut prin textul de lege criticat.

9. Se mai susține și încălcarea dreptului convențional la un proces echitabil, dată fiind perioada îndelungată de timp în care entitatea investită de lege nu a soluționat notificarea.

10. Se mai arată că nerespectarea termenului de 6 luni instituit prin textul de lege criticat, aflat la dispoziția persoanei îndreptățite pentru exercitarea dreptului la acțiune în justiție, este datorată culpei entității investite de lege cu soluționarea notificării, care nu a comunicat data finalizării procesului de soluționare a notificărilor, de la care începe să curgă termenul de 6 luni, în condițiile în care, în cauză, notificarea a fost depusă cu respectarea termenului instituit prin art. 22 alin. (1) din acest din urmă act normativ.

11. **Tribunalul Constanța — Secția I civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că legiuitorul recunoaște persoanelor interesate dreptul de a se adresa instanței, pentru ca aceasta să se pronunțe asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate, analizând pe fond notificarea nesoluționată în termen de către entitatea investită de lege. Se mai apreciază că principiul constituțional al accesului liber la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești, în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime i-au fost încălcate, iar nu faptul că acest drept de acces la justiție nu poate fi supus niciunei condiționări, respectiv, în speță, aceasta constând în necesitatea împlinirii termenelor prevăzute la art. 33

din Legea nr. 165/2013. Nu se poate vorbi de o situație disproporționată între persoanele care se consideră îndreptățite la restituire, pe de o parte, și instituțiile statului care nu și-au îndeplinit obligațiile referitoare la soluționarea notificării, pe de altă parte, dat fiind faptul că nu întotdeauna aceste entități sunt instituții ale statului, iar termenele instituite de lege au putut fi cunoscute de persoanele interesate, încă de la data publicării legii în Monitorul Oficial al României, Partea I, astfel încât acestea au avut în mod efectiv posibilitatea să adopte o conduită corespunzătoare propriilor interese, în limitele stabilite prin lege. Mai mult, prin Hotărârea din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu și alții împotriva României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat asupra necesității implementării unor măsuri de natură să urgenteze soluționarea cererilor vizând măsurile reparatorii pentru imobilele preluate abuziv de către stat, termene care trebuie să constituie garanții ale celerității procedurii, iar nu obstacole ale finalizării sale. De asemenea, se apreciază că nu este încălcat dreptul constituțional sau convențional de proprietate, dat fiind faptul că, atâta vreme cât o instanță de judecată nu a constatat, prin hotărâre judecătorească definitivă, existența dreptului pretins, nu se poate vorbi de un „bun actual”.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

13. **Avocatul Poporului** apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale. În acest sens, arată că, prin faptul că legiuitorul a impus noi termene pentru soluționarea notificărilor, respectiv pentru sesizarea instanței de judecată, în situația în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și art. 34 din Legea nr. 165/2013, nu se aduce atingere principiilor constituționale invocate. Se mai apreciază că textul de lege criticat conferă persoanelor interesate dreptul de a se adresa instanței, pentru ca aceasta să se pronunțe asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și să soluționeze notificarea. Acest drept poate fi exercitat într-un interval de 6 luni, care începe să curgă de la expirarea termenelor prevăzute la art. 33, termene pe care Legea nr. 165/2013 le acordă entităților investite, în vederea soluționării notificărilor. Se mai apreciază că prevederile legale criticate nu aduc atingere dreptului de proprietate privată în substanța sa, atât timp cât acesta nu este suprimat printr-un act administrativ sau al instanței de judecată. Mai mult, în temeiul art. 44 alin. (1) teza a doua din Constituție, atât conținutul, cât și limitele dreptului de proprietate sunt stabilite de lege.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, republicată, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă prevederile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 278 din 17 mai 2013, potrivit căror:

— Art. 35 alin. (2): „(2) În cazul în care entitatea investită de lege nu emite decizia în termenele prevăzute la art. 33 și 34, persoana care se consideră îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești prevăzute la alin. (1) în termen de 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor.”

17. În opinia autoarelor excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 — *Statul român*, art. 11 alin. (1) referitoare la îndeplinirea de către statul român a obligațiilor ce îi revin din tratatele la care este parte, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 44 — *Dreptul de proprietate privată* și art. 52 alin. (1) referitoare la dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică. De asemenea, este invocat art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil*, cuprins în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 1 — *Protecția proprietății*, cuprins în Primul Protocol adițional la Convenție.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, în speța dedusă soluționării instanței de judecată, autoarele excepției au solicitat instanței să constate calitatea lor de persoană îndreptățită și să dispună măsuri reparatorii, în temeiul art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013, care acordă persoanelor îndreptățite posibilitatea de a se adresa justiției, în cazul în care entitatea investită de lege nu soluționează notificarea în termenele prevăzute de lege în acest scop. Prin întâmpinarea depusă, pârâta Primăria Municipiului Constanța a solicitat respingerea acțiunii ca tardiv introdusă, având în vedere că termenul de 6 luni, în care putea fi exercitat dreptul la acțiune, în temeiul textului de lege criticat, s-a împlinit la data de 1 iulie 2016.

19. Analizând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 stabilesc termenul în care persoana care se consideră îndreptățită poate ataca în fața instanței de judecată lipsa emiterii de către entitatea investită de lege a deciziei privitoare la imobilul revendicat, și anume 6 luni de la expirarea termenelor prevăzute de lege pentru soluționarea cererilor. În acest sens, prevederile art. 33 din Legea nr. 165/2013 instituie termene de 12, 24 și 36 de luni, în sarcina entităților investite de lege, pentru a soluționa cererile de restituire formulate în temeiul legilor reparatorii, înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, și pentru a emite decizie de admitere sau de respingere a acestora.

20. Așadar, potrivit prevederilor exprese ale textului de lege criticat, termenul de 6 luni instituit pentru exercitarea acțiunii în justiție curge de la data expirării termenelor prevăzute pentru soluționarea notificărilor, dată de la care persoana îndreptățită se poate adresa instanței de judecată, pentru ca aceasta să se pronunțe asupra existenței și întinderii dreptului de proprietate și să soluționeze, în fapt, notificarea lăsată în nelucrare de entitatea investită de lege. Prin urmare, contrar susținerilor autoarelor excepției, după expirarea termenelor instituite de lege pentru soluționarea notificărilor, persoana care se consideră îndreptățită nu trebuie să aștepte emiteria deciziei de admitere sau de respingere a acestora, ci se poate adresa justiției pentru soluționarea pe fond a notificării.

21. În motivarea excepției se mai susține că perioada îndelungată de timp care a trecut de la depunerea notificării la entitatea investită de lege, nesoluționată la data intrării în vigoare a Legii nr. 165/2013, este de natură să încalce dreptul la un proces echitabil, dată fiind și culpa entității investite de lege cu soluționarea notificării, care nu a comunicat data finalizării procesului de soluționare a notificărilor, de la care începe să curgă termenul de 6 luni pentru exercitarea dreptului de acțiune în justiție.

22. În legătură cu aceste susțineri, Curtea reține că prin Decizia nr. 786 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 10 februarie 2017, paragraful 16, a statuat că stabilirea unor noi termene în care entitățile investite trebuie să soluționeze notificările, de la

expirarea cărora persoana îndreptățită se poate adresa instanței judecătorești, inclusiv în situația reglementată de art. 35 alin. (2) din aceeași lege (când se constată refuzul nejustificat de soluționare a notificării), se înscrie în rațiunea pentru care legea însăși a fost concepută, aceea de a crea un mecanism care să confere eficiență procesului reparativ al măsurilor abuzive de preluare a unor imobile în timpul regimului comunist. Se asigură, în același timp, și certitudinea finalizării acestuia, inclusiv prin reglementarea legală expresă a posibilității persoanei care se consideră îndreptățită să acționeze împotriva refuzului nejustificat al entității de a răspunde la notificare. Curtea Constituțională a statuat în mod constant că reglementarea de către legiuitor, în limitele competenței sale, a unui drept — subiectiv ori procesual, inclusiv prin instituirea unor termene, nu constituie o restrângere a exercițiului acestuia, ci doar o modalitate eficientă de a preveni exercitarea sa abuzivă (a se vedea, în acest sens, de exemplu, Decizia nr. 201 din 6 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 340 din 18 mai 2012, sau Decizia nr. 754 din 20 septembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 23 octombrie 2012). În consecință, Curtea a stabilit că instituirea, prin dispozițiile Legii nr. 165/2013, a unor termene înăuntrul cărora entitățile investite cu soluționarea notificărilor au obligația de a le soluționa și după a căror expirare persoana interesată are posibilitatea de a se adresa instanței competente nu contravine prevederilor art. 21 din Constituție referitoare la accesul liber la justiție.

23. De asemenea, prin Decizia nr. 685 din 26 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 92 din 4 februarie 2015, Curtea Constituțională a constatat că, până la intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, persoanele interesate se puteau adresa justiției pentru atacarea refuzului nejustificat doar în temeiul Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secțiunile Unite nr. XX din 19 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 12 noiembrie 2007, pronunțată într-un recurs în interesul legii prin care recunoscuse, în lipsa unei reglementări legale exprese, această posibilitate. Or, în prezent, prin art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 a fost normativizată această posibilitate consacrată anterior doar pe cale jurisprudențială, stabilindu-se un cadru procesual în care acest drept să fie exercitat, în contextul economico-financiar al statului român descris în expunerea de motive a Legii nr. 165/2013 și având în vedere și cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Hotărârea din 12 octombrie 2010, pronunțată în Cauza *Maria Atanasiu împotriva României*.

27. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, republicată, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Aurelia Bălan, Elena Bucur și Margareta Irimia, precum și de Niculae Gheorghiu și Florin Gheorghiu în dosarele nr. 4.566/118/2017 și nr. 4.385/118/2017 ale Tribunalului Constanța — Secția I civilă și constată că prevederile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Constanța — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 26 martie 2019.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Irina-Loredana Gulie

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

NORMĂ

privind cadrul unitar de desfășurare a auditului statutar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. b), coroborate cu prevederile art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 258 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 94 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 10/2015, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 250 și 251 din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, ale art. 51 alin. (4)—(6) și ale art. 105—110 din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 15 alin. (7) și (8), ale art. 35, art. 81 alin. (2) și (3) și ale art. 83 lit. d) din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 1 alin. (6) din Legea nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 51, art. 173 alin. (1) lit. k) și ale art. 179 alin. (4) din Legea nr. 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile Legii nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative,

în urma deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din cadrul ședinței din data de 8.05.2019,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite prezenta normă.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezenta normă stabilește cadrul normativ unitar de auditare a situațiilor financiare anuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare A.S.F., de către auditori financiari și firme de audit, precum și unele dispoziții privind comitetul de audit.

(2) Entitățile care intră sub incidența prevederilor prezentei norme sunt:

- a) societăți de servicii de investiții financiare;
- b) societăți de administrare a investițiilor;
- c) administratori de fonduri de investiții alternative;
- d) organisme de plasament colectiv;
- e) operatori de piață;
- f) depozitari centrali;
- g) case de compensare și contrapărți centrale;
- h) Fondul de compensare a investitorilor;
- i) societăți de asigurare și/sau reasigurare;
- j) fonduri de pensii administrate privat și administratorii acestora;
- k) fonduri de pensii facultative și administratorii acestora.

(3) Sunt exceptați de la aplicarea prevederilor prezentei norme:

a) intermediarii principali care desfășoară activitate de distribuție a produselor de asigurare și reasigurare cărora le revine obligația auditării situațiilor financiare anuale potrivit criteriilor de mărime stabilite în conformitate cu reglementările contabile specifice;

b) agenții de marketing autorizați/avizați să desfășoare activități pe piața sistemului de pensii private conform prevederilor legale aplicabile.

(4) Obligația desemnării unei firme de audit avizate de către A.S.F. în conformitate cu prevederile prezentei norme nu se aplică următoarelor entități:

a) societăților de servicii de investiții financiare prevăzute la art. 47 alin. (2) din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, care înregistrează o medie a activelor în custodie la sfârșitul ultimelor 4 trimestre anterioare încheierii contractului de audit financiar mai mică de 30 milioane euro;

b) societăților de servicii de investiții financiare prevăzute la art. 47 alin. (3) și alin. (4) din Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare;

c) societăților de administrare a investițiilor care nu desfășoară activitățile prevăzute de art. 5 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 10/2015, cu modificările și completările ulterioare, și care înregistrează o medie a activelor în administrare la sfârșitul ultimelor 4 trimestre anterioare încheierii contractului de audit financiar mai mică de 15 milioane euro;

d) administratorilor de fonduri de investiții alternative (A.F.I.A.) pentru care A.S.F. îndeplinește rolul de autoritate competentă conform prevederilor art. 1 alin. (6) din Legea nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative, cu modificările și completările ulterioare, care nu desfășoară activitățile prevăzute la art. 5 alin. (5) din aceeași lege și care înregistrează o medie a activelor totale în administrare la sfârșitul ultimelor 4 trimestre anterioare încheierii contractului de audit financiar mai mică de 15 milioane euro.

(5) Auditarea situațiilor financiare anuale și a situațiilor financiare anuale consolidate pentru entitățile prevăzute la alin. (4) se efectuează de către auditori financiari înregistrați în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit, publicat de către Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar, denumită în continuare A.S.P.A.A.S., care îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (6).

(6) Auditorii financiari prevăzuți la alin. (5) trebuie să fie auditori financiari activi în conformitate cu reglementările legale în vigoare, cu experiență de minimum 4 ani în domeniul auditului financiar și care au urmat cursuri de pregătire profesională organizate de către autoritatea competentă în domeniu.

(7) Entitățile menționate la alin. (4) pot desemna pentru realizarea auditului statutar și firme de audit avizate de către A.S.F., precum și alte firme de audit care nu au fost avizate de către A.S.F., dar al căror responsabil cu misiunea de audit îndeplinește condițiile prevăzute la alin. (6).

Art. 2. — Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificațiile prevăzute în Legea nr. 162/2017 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, precum și următoarele semnificații:

1. *actuar* — membru activ înregistrat în Registrul actuarilor, în conformitate cu prevederile legale;

2. *legături strânse* — definite în sensul prevederilor art. 3 alin. (1) pct. 26 din Regulamentul (UE) nr. 596/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 aprilie 2014 privind abuzul de piață (regulamentul privind abuzul de piață) și de abrogare a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE ale Comisiei, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 173 din 12 iunie 2014;

3. *piață supravegheată* — piețele supravegheate de către A.S.F., respectiv piața instrumentelor și investițiilor financiare, piața asigurărilor-reasigurărilor și piața sistemului de pensii private;

4. *sectoare de supraveghere financiară* — sectorul instrumente și investiții financiare, sectorul asigurări-reasigurări și sectorul sistemului de pensii private;

5. *Camera Auditorilor Financiarilor din România*, denumită în continuare C.A.F.R. — definită în sensul prevederilor art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — A.S.F. poate impune entităților prevăzute la art. 1 alin. (2) efectuarea unui audit financiar și în alte scopuri decât cel prevăzut la art. 1 alin. (1), după caz.

Art. 4. — Auditorii financiar și firmele de audit care efectuează audit statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația respectării prevederilor prezentei norme, precum și a legislației aplicabile în domeniul auditului financiar.

CAPITOLUL II Avizarea firmei de audit

SECȚIUNEA 1

Condiții pentru avizarea firmei de audit

Art. 5. — (1) Firmele de audit care își manifestă intenția de a audita situațiile financiare anuale și situațiile financiare anuale consolidate ale entităților prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația de a solicita avizarea de către A.S.F. în acest sens.

(2) Firmele de audit prevăzute la alin. (1) trebuie să nu se afle în situația de a solicita o nouă avizare după ce le-a fost retrasă avizarea în condițiile prevăzute la art. 19 lit. a) și f).

Art. 6. — (1) În scopul avizării prevăzute la art. 5, firma de audit trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

a) să fie înregistrată ca firmă de audit în Registrul public electronic al auditorilor financiar și firmelor de audit, publicat de A.S.P.A.A.S., în conformitate cu reglementările legale în vigoare, și să dețină experiență în exercitarea profesiei de minimum 4 ani;

b) să fi asigurat respectarea standardelor profesionale la un nivel corespunzător, iar practicile de audit adoptate să fie cel puțin la un nivel acceptabil așa cum este prevăzut de reglementările A.S.P.A.A.S. în vigoare;

c) activitatea desfășurată în domeniul auditului financiar și responsabilitățile exercitate în cadrul acesteia să conducă la concluzia că are o bună reputație profesională locală sau internațională, după caz, și experiență în domeniul ce va fi supus auditului financiar;

d) să fi funcționat minimum 4 ani în ultimii 5 ani anteriori datei solicitării avizării, cu excepția persoanelor juridice rezultate dintr-o fuziune/divizare, caz în care acest termen include și funcționarea persoanei/persoanelor juridice din care acestea provin;

e) să nu fi fost sancționată disciplinar printr-o decizie rămasă definitivă în ultimii 3 ani de către autoritățile competente care supraveghează activitatea acestora;

f) să nu fi fost sancționată de către autoritățile române sau străine din domeniul financiar cu interdicția de a desfășura activități în sistemul financiar-bancar ori cu interdicția temporară de a desfășura astfel de activități în ultimii 10 ani;

g) să aibă încheiat un contract de asigurare de răspundere civilă profesională în vigoare, în conformitate cu normele privind asigurarea pentru risc profesional emise de către autoritatea în domeniu;

h) să nu se afle într-o situație de incompatibilitate sau conflict de interese prevăzută de legislația în vigoare;

i) să dispună de minimum 3 auditori financiar activi angajați, înregistrați în Registrul public electronic al auditorilor financiar și firmelor de audit, publicat de A.S.P.A.A.S.;

j) să aibă în componența echipei de audit un expert în auditarea sistemelor informatice care deține certificarea CISA „Certified Information Systems Auditor” în conformitate cu reglementările în materie;

k) să aibă în componența echipei de audit cel puțin un actuar, pentru efectuarea auditului statutar la entitățile care activează pe piața asigurărilor-reasigurărilor și, dacă este cazul, și pentru misiunile de audit efectuate la entități care activează pe piața sistemului de pensii private.

(2) Deținerea unui contract de asigurare de răspundere civilă profesională prevăzut la alin. (1) lit. g) este obligatorie pentru întreaga durată a efectuării misiunilor de audit statutar pentru entitățile reglementate de A.S.F. A.S.F. nu își asumă responsabilitatea privind conformitatea contractului de asigurare de răspundere civilă profesională cu normele privind asigurarea pentru risc profesional emise în acest sens.

(3) Partenerul-cheie de audit trebuie să fie auditor financiar activ înregistrat în Registrul public electronic al auditorilor financiar și firmelor de audit, publicat de A.S.P.A.A.S., și să îndeplinească condițiile prevăzute la alin. (1) lit. a), c), e) și f).

(4) Prevederile alin. (3) nu se aplică firmelor de audit care și-au manifestat intenția de a efectua auditul statutar la entitățile care activează pe piața sistemului de pensii private.

SECȚIUNEA a 2-a

Documentația necesară avizării firmei de audit

Art. 7. — În vederea avizării de către A.S.F. în conformitate cu prevederile art. 5, firmele de audit trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 6 prin depunerea la A.S.F. a următoarelor documente:

a) document eliberat de către A.S.P.A.A.S./C.A.F.R. care să ateste îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 6 alin. (1) lit. a), după caz;

b) certificat constatator emis de Oficiul Național al Registrului Comerțului, cu starea la zi a persoanei juridice, în original;

c) document eliberat de A.S.P.A.A.S./C.A.F.R. care să cuprindă referiri la ultima inspecție efectuată, după caz;

d) contract de asigurare de răspundere civilă profesională, valabil la data depunerii documentației, în copie;

e) cazier judiciar și cazier fiscal, în original;

f) dovada achitării taxei de avizare în condițiile prevăzute de reglementările privind veniturile A.S.F.;

g) pentru partenerul-cheie de audit: curriculum vitae, semnat și datat, document prin care se atestă calitatea de auditor financiar înregistrat în Registrul public electronic al auditorilor financiar și firmelor de audit, publicat de A.S.P.A.A.S., în categoria auditorilor financiar activi, declarația prevăzută la lit. k), precum și o declarație completată în forma prezentată în anexa nr. 3;

h) lista auditorilor financiar angajați cu contract individual de muncă, înregistrați în Registrul public electronic al auditorilor financiar și firmelor de audit, publicat de A.S.P.A.A.S., la rubrica

activi, pentru care se va prezenta și dovada deținerii calității de angajat, respectiv copia contractului individual de muncă;

i) contract individual de muncă/contract de prestări de servicii și curriculum vitae pentru actuar, în copie;

j) contract individual de muncă/contract de prestări de servicii și certificat CISA pentru expertul în auditarea sistemelor informatice, în copie;

k) declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 6 alin. (1) lit. e);

l) declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, în forma prezentată în anexele nr. 2, 3 și 4, după caz, în funcție de cerințele fiecărui sector de supraveghere financiară;

m) chestionar, completat în forma prezentată în anexa nr. 5.

Art. 8. — (1) Documentația prevăzută la art. 7 se depune la Registratura A.S.F. și este însoțită de o cerere întocmită în conformitate cu anexa nr. 1.

(2) În situația în care firma de audit a fost avizată pentru efectuarea auditului statutar în cadrul unui sector de supraveghere financiară și își manifestă intenția de a fi avizată pentru efectuarea auditului statutar și în cadrul celorlalte sectoare de supraveghere financiară, aceasta transmite, în vederea avizării, cererea întocmită conform anexei nr. 1, însoțită doar de documentele solicitate de acele sectoare de supraveghere financiară.

(3) A.S.F. poate respinge motivat solicitările de avizare menționate la alin. (2) dacă constată că nu sunt asigurate corespunzător cerințele necesare de profesionalism, experiență și/sau bună reputație raportate la dimensiunea, importanța și complexitatea entităților care ar urma să fie auditate.

Art. 9. — (1) Pentru firma de audit avizată care își manifestă intenția de a efectua auditul statutar la încă o entitate care activează pe aceeași piață financiară, documentația prevăzută la art. 7 va fi înlocuită cu chestionarul pentru firma de audit prevăzut în anexa nr. 5 și cu declarațiile prevăzute în anexele nr. 2, 3 și 4, după caz, însoțite de documentele doveditoare pentru situația în care au intervenit modificări.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică firmelor de audit care efectuează auditul statutar la entitățile care activează pe piața sistemului de pensii private.

SECȚIUNEA a 3-a

Analiza solicitării de avizare a firmelor de audit de către A.S.F.

Art. 10. — Emiterea de către A.S.F. a avizului pentru firmele de audit se efectuează în termen de maximum 30 de zile de la înregistrarea documentației complete a acestora.

Art. 11. — (1) Orice solicitare de informații suplimentare sau de completare și/sau înlocuire și/sau modificare a documentelor prezentate inițial întrerupe termenul prevăzut la art. 10. Depunerea documentelor suplimentare nu poate fi efectuată mai târziu de 30 de zile de la data solicitării A.S.F.; în caz contrar, se consideră că firma de audit a renunțat la solicitare.

(2) În situația în care documentele depuse sunt incomplete, ilizibile, precum și în lipsa unor documente se solicită completarea sau înlocuirea acestora, după caz.

Art. 12. — Pe parcursul analizării documentației A.S.F. poate solicita A.S.P.A.A.S. informații suplimentare cu privire la firmele de audit care solicită avizarea de către A.S.F.

Art. 13. — (1) Neîndeplinirea condițiilor de avizare prevăzute în prezenta normă conduce la respingerea cererii pentru avizare ca firmă de audit la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2).

(2) Decizia A.S.F. de respingere, scrisă și motivată, se comunică firmei de audit în termen de maximum 7 zile de la data emiterii acesteia și poate fi contestată în termen de maximum 30 de zile de la data comunicării ei, în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 14. — O nouă solicitare de avizare poate fi adresată A.S.F. numai dacă au fost remediate deficiențele care au constituit motivele de respingere a cererii inițiale.

Art. 15. — Orice modificare a informațiilor și/sau a documentelor care au stat la baza avizării firmei de audit va fi comunicată A.S.F. de către aceasta, în termen de maximum 15 zile de la data când a avut loc modificarea.

Art. 16. — (1) Ulterior avizării de către A.S.F., firma de audit are obligația să notifice semnarea contractelor de audit statutar în termen de maximum 15 zile de la data încheierii acestor contracte, cu completarea declarațiilor și chestionarului prevăzute în anexele nr. 2, 3, 4, respectiv anexa nr. 5 ale prezentei norme, în cazul în care au intervenit modificări ale informațiilor prezentate la avizare. În situația în care nu au intervenit modificări, firma de audit transmite A.S.F. o declarație pe propria răspundere, sub semnătură olografă, în acest sens.

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplică firmelor de audit care efectuează audit statutar la entitățile care activează pe piața sistemului de pensii private.

Art. 17. — (1) Firmele de audit avizate de către A.S.F. sunt incluse în cadrul listelor publicate pe site-ul A.S.F. pentru fiecare sector de supraveghere financiară.

(2) A.S.F. actualizează la finalul fiecărei luni calendaristice listele firmelor de audit prevăzute la alin. (1).

Art. 18. — (1) Entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația desemnării firmei de audit din cadrul listelor menționate la art. 17 și notificării A.S.F. în acest sens.

(2) În cazul schimbării firmei de audit/desemnării unei noi firme de audit entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) transmit A.S.F., în termen de maximum 15 zile de la data adoptării hotărârii, o notificare în care se precizează motivele schimbării firmei de audit, precum și denumirea firmei de audit desemnate.

Art. 19. — A.S.F. retrage avizul acordat firmei de audit care efectuează audit statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2), în următoarele condiții:

a) dacă acesta a fost obținut pe baza unor informații sau documente false, eronate care au indus în eroare A.S.F.;

b) dacă firmei de audit i-a fost retrasă autorizarea de către A.S.P.A.A.S. ulterior obținerii avizării;

c) la cererea expresă a A.S.P.A.A.S. sau la solicitarea firmei de audit susținută de o fundamentare întemeiată;

d) în situația în care nu mai sunt îndeplinite condițiile care au stat la baza avizării respectivei firme de audit;

e) dacă firma de audit nu a sesizat A.S.F. privind cauza/cauzele care a/au condus la situația în care entitatea supusă auditului statutar a intrat în procedură de administrare specială, dacă aceasta/acestea erau în aria de cuprindere a activității de audit statutar desfășurate;

f) în cazul constatării nerespectării prevederilor prezentei norme aduse la cunoștință de către A.S.F. și neremediate.

Art. 20. — Auditorii financiari și firmele de audit care auditează entitățile prevăzute la art. 1 alin. (4) au obligația notificării A.S.F. a contractelor de audit statutar, în termen de maximum 15 zile de la data încheierii acestora.

CAPITOLUL III

Alte dispoziții privind auditorii financiari și firmele de audit

Art. 21. — Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează audit statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația de a se asigura că sunt respectate următoarele dispoziții, inclusiv cele referitoare la partenerii-cheie și actuarii acestora, după caz:

a) perioada de auditare a unei entități de către același auditor financiar sau firmă de audit este de maximum 5 ani consecutivi, perioadă care poate fi prelungită o singură dată la solicitarea fundamentată a entității auditate, însoțită de o recomandare din partea A.S.P.A.A.S., pentru o perioadă de maximum 2 ani. Consiliul A.S.F. se va pronunța asupra solicitării;

b) auditorii financiari sau firmele de audit care în timpul exercitării atribuțiilor într-o entitate prevăzută la art. 1 alin. (2), ce are legături strânse cu o altă societate la care aceștia efectuează audit financiar, au obligația să informeze A.S.F. despre aspectele care au legătură cu societatea auditată, la solicitarea A.S.F. sau la momentul constatării aspectelor prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. a), b) și c);

c) orice înlocuire a partenerului-cheie de audit în cadrul perioadei în care entitatea auditată are un contract încheiat cu firma de audit va fi notificată atât entității auditate, cât și A.S.F., în termen de maximum 5 zile de la producerea acesteia. Notificarea va fi însoțită de documentele aferente conform prevederilor art. 7;

d) partenerul-cheie de audit are obligația de a alocă resurse suficiente actuarului desemnat în echipa de audit astfel încât să se asigure calitatea misiunii de audit efectuate cu respectarea cerințelor standardelor de audit. Un actuar care acceptă o lucrare în cadrul misiunii de audit trebuie să respecte standardele profesionale și de etică ale profesiei de actuar, având obligația de a alocă timp suficient pentru a nu afecta calitatea analizelor actuariale necesare îndeplinirii misiunii de audit. Actuarul desemnat în echipa de audit nu poate accepta participarea în cadrul misiunilor de audit dacă bugetul propriu de timp nu îi permite alocarea timpului necesar îndeplinirii corecte și la timp a lucrărilor care îi revin. Actuarului nu i se permite participarea la două sau mai multe misiuni de audit în același timp;

e) partenerul-cheie de audit nu poate ocupa un post de conducere în cadrul entității auditate înainte de scurgerea unei perioade de cel puțin 2 ani de la data demisiei sau finalizării contractului cu respectiva entitate;

f) din echipa de audit nu poate face parte în calitate de actuar o persoană care se află într-o relație contractuală de tip angajat/colaborator cu o societate de asigurare și/sau reasigurare autorizată în România, cu fonduri de pensii administrate privat și administratorii acestora, cu fonduri de pensii facultative și administratorii acestora sau cu orice altă entitate care indiferent de obiectul de activitate face parte din același grup cu entitatea supusă auditului statutar;

g) auditorul financiar sau firma de audit nu poate delega răspunderea privind activitatea specifică, iar încredințarea executării anumitor obligații către un terț nu îl/o exonerează de răspundere.

Art. 22. — (1) Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația întocmirii unui raport de audit în conformitate cu standardele internaționale de audit.

(2) Raportul de audit trebuie să fie datat, semnat în conformitate cu legislația în materie de audit statutar în vigoare, să conțină în clar numele persoanei care l-a întocmit, precum și numărul individual de înregistrare în Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit.

(3) Firmele de audit care auditează situațiile financiare anuale ale administratorilor fondurilor de pensii administrate privat și/sau fondurilor de pensii facultative, precum și situațiile financiare anuale ale unui fond de pensii administrat privat/fond de pensii facultative au obligația completării machetelor privind rapoartele de audit prevăzute în anexele nr. 6, 7 și 8.

Art. 23. — Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) trebuie să respecte următoarele dispoziții privind încheierea contractului de audit și onorariile de audit:

a) contractul de audit se încheie până la data de 31 octombrie a anului în curs, astfel încât să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie a anului următor. În situația în care contractul de audit se încheie pentru o perioadă mai mare de un an, încheierea acestuia se face cu respectarea prevederilor art. 21 lit. a);

b) pentru fondurile de pensii administrate privat, fondurile de pensii facultative și administratorii de fonduri de pensii private, contractul de audit se încheie până la data de 30 septembrie a anului în curs astfel încât să intre în vigoare începând cu data de 1 ianuarie a anului următor. În situația în care contractul de audit se încheie pentru o perioadă mai mare de un an, încheierea acestuia se face cu respectarea prevederilor art. 21 lit. a);

c) prețul contractului de audit se stabilește în moneda agreată între părți, cu excepția contractelor de audit încheiate de către fondurile de pensii administrate privat și fondurile de pensii facultative, pentru care prețul se stabilește în lei;

d) este interzisă modificarea clauzei contractului cu privire la preț în cursul unui an calendaristic pentru contractele de audit încheiate de către fondurile de pensii administrate privat și fondurile de pensii facultative;

e) în cazul în care contractul de audit se prelungește, se notifică A.S.F. în termen de maximum 15 zile de la data prelungirii contractului.

Art. 24. — Administratorii fondurilor de pensii private au obligația să depună spre avizare la A.S.F., în termen de maximum 15 zile de la încheierea contractului de audit sau de la data modificării acestuia, modificările prospectului schemei de pensii private referitoare la contractul de audit.

Art. 25. — Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar pentru entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au cel puțin următoarele obligații:

a) să transmită A.S.F. până la data de 30 iunie a anului următor celui pentru care a fost realizat auditul statutar raportul suplimentar adresat comitetului de audit al entității auditate;

b) să analizeze împreună cu comitetul de audit măsurile de protecție ce se impun pentru reducerea amenințărilor la adresa independenței lor și să confirme anual în scris comitetului de audit independența față de entitatea auditată;

c) să comunice anual comitetului de audit serviciile suplimentare prestate entității auditate.

Art. 26. — (1) Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația de a informa A.S.F. la momentul constatării a acelor aspecte semnificative ce pot avea una dintre următoarele consecințe:

a) încălcarea legii și/sau a reglementărilor ori a actelor emise în aplicarea acestora prin care sunt stabilite condițiile de autorizare și de desfășurare a activității entității auditate;

b) afectarea situației patrimoniale a entității;

c) potențiale riscuri de discontinuitate în desfășurarea activității;

d) exprimarea unei opinii cu rezerve asupra situațiilor financiare anuale/consolidate ale entității.

(2) Informațiile menționate la alin. (1) sunt transmise de către auditorii financiari și firmele de audit și conducerii entității auditate.

Art. 27. — (1) Auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) au obligația de a transmite A.S.F., în termen de maximum 30 de zile de la finalizarea raportului de audit, scrisoarea adresată conducerii entității auditate, denumită scrisoare către conducere.

(2) În situația în care nu a fost emisă o astfel de scrisoare către conducere, auditorii financiari și firmele de audit au obligația de a transmite A.S.F. în termenul prevăzut la alin. (1) o comunicare scrisă în acest sens, cu prezentarea motivelor pentru care aceasta nu a fost emisă.

(3) Entitatea auditată, prin reprezentantul legal, are obligația ca, în termen de maximum 30 de zile de la emiterea recomandărilor de către auditorul financiar sau firma de audit cuprinse în scrisoarea către conducere prevăzută la alin. (1), să aprobe un plan de măsuri și să informeze A.S.F. cu privire la acesta.

(4) Planul de măsuri aprobat de către entitate prevăzut la alin. (3) cuprinde modalități și termene concrete pentru realizarea recomandărilor auditorului financiar sau firmei de audit. În situația în care există recomandări pe care entitatea nu le va implementa, aceasta va prezenta motivele care au stat la baza deciziei.

Art. 28. — Auditorii financiari și firmele de audit prezintă, la solicitarea A.S.F., orice detalii, clarificări, explicații, inclusiv rapoarte referitoare la activitatea de audit statutar desfășurată la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2).

Art. 29. — (1) A.S.F. are acces la orice documente sau rapoarte întocmite de auditorii financiari și firmele de audit pe tot parcursul auditului statutar.

(2) A.S.F. asigură confidențialitatea informațiilor conținute în raportul de audit, precum și a altor informații primite pe parcursul auditului statutar, cu excepția celor de natură penală.

(3) Transmiterea către A.S.F. a informațiilor prevăzute la alin. (2) nu constituie o încălcare a obligației de păstrare a secretului profesional care revine auditorului financiar sau firmei de audit, potrivit legii/codului etic/clauzelor contractuale, și nu atrage răspunderea auditorului financiar/firmei de audit sau a membrilor echipei de audit.

CAPITOLUL IV Comitetul de audit

Art. 30. — (1) Entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) fac parte din categoria entităților de interes public și au obligația constituirii unui comitet de audit, format din membri neexecutivi ai consiliului de administrație și/sau de supraveghere și/sau din membri desemnați de adunarea generală a acționarilor, cu respectarea prevederilor legale în materie în vigoare.

(2) Cel puțin un membru al comitetului de audit trebuie să dețină competențe în domeniul contabilității și auditului statutar, dovedite prin documente de calificare pentru domeniile respective.

(3) Componența comitetului de audit, precum și orice modificare intervenită vor fi transmise A.S.F. în termen de maximum 15 zile de la data constituirii comitetului de audit sau de la data modificării componenței acestuia.

Art. 31. — Auditorul financiar sau firma de audit are obligația de a raporta comitetului de audit cu privire la aspectele esențiale care rezultă în urma auditului statutar și, în special, cu privire la deficiențele semnificative ale controlului intern în ceea ce privește procesul de raportare financiară.

Art. 32. — Comitetul de audit se va întruni ori de câte ori este necesar, cel puțin de două ori pe an, pentru analizarea raportului de audit și/sau a opiniei auditorului financiar sau a firmei de audit cu privire la aspectele esențiale care rezultă din activitatea de audit statutar, precum și cu privire la procesul de raportare financiară și va recomanda măsurile ce se impun.

Art. 33. — Entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) trebuie să asigure accesul membrilor comitetului de audit la orice informații sau înregistrări necesare îndeplinirii atribuțiilor ce le revin.

Art. 34. — (1) Atribuțiile și regulile de funcționare aplicabile comitetului de audit sunt prevăzute de legislația națională în materie în vigoare și de prezenta normă.

(2) În sensul prevederilor alin. (1), fără a aduce atingere responsabilității conducerii executive/conducerii superioare și structurii de conducere ori a altor membri care sunt numiți de adunarea generală a acționarilor din cadrul entității auditate, comitetul de audit are, printre altele, următoarele atribuții:

a) informează administratorul entității sau membrii consiliului de administrație/supraveghere ai entității auditate, după caz, cu privire la rezultatele auditului statutar și explică în ce mod a contribuit aceasta la integritatea raportării financiare și care a fost rolul comitetului de audit în acest proces;

b) monitorizează procesul de raportare financiară și transmite recomandări sau propuneri pentru a asigura integritatea acestuia;

c) monitorizează eficacitatea sistemelor controlului intern de calitate și a sistemelor de management al riscului entității și, după caz, a auditului intern în ceea ce privește raportarea financiară a entității auditate, fără a încălca independența acestuia;

d) monitorizează auditul situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate, în special efectuarea acestuia, ținând cont de constatările și concluziile autorității competente, în conformitate cu reglementările în materie în vigoare;

e) răspunde de procedura de selecție a auditorului financiar sau a firmei de audit și recomandă desemnarea în conformitate cu reglementările în materie în vigoare;

f) evaluează și monitorizează independența auditorilor financiari sau a firmelor de audit în conformitate cu reglementările în materie în vigoare.

Art. 35. — (1) Comitetul de audit al entității are obligația întocmirii unui raport anual privind activitatea desfășurată potrivit atribuțiilor sale, care cuprinde și recomandările formulate și adresate consiliului de administrație/consiliului de supraveghere cu privire la controlul intern, auditul intern și auditul statutar.

(2) Raportul anual al comitetului de audit, semnat de către membrii acestuia, va fi transmis către A.S.F. în termen de maximum 6 luni de la încheierea exercițiului financiar.

CAPITOLUL V Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 36. — (1) Prevederile prezentei norme se completează cu dispozițiile privind auditul statutar din legislația națională, precum și din legislația aplicabilă entităților prevăzute la art. 1 alin. (2).

(2) Dispozițiile referitoare la avizarea firmelor de audit pentru a efectua auditul statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) nu se aplică firmelor de audit care sunt deja avizate la momentul intrării în vigoare a prezentei norme.

(3) Cererile firmelor de audit care solicită avizarea pentru a efectua auditul statutar la entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2), depuse la A.S.F. și nesoluționate până la intrarea în vigoare a prezentei norme, se soluționează de A.S.F. conform prevederilor normei în vigoare la data depunerii acestora.

Art. 37. — Contractele de audit statutar în curs de derulare la data intrării în vigoare a prezentei norme vor continua în conformitate cu reglementarea în vigoare la data încheierii acestora.

Art. 38. — (1) În vederea asigurării calității activității desfășurate de către auditorii financiari și firmele de audit la nivelul entităților prevăzute la art. 1 alin. (2) va fi asigurată o colaborare permanentă între A.S.F. și A.S.P.A.A.S.

(2) A.S.F. poate solicita A.S.P.A.A.S. să desfășoare inspecții/investigații la auditorii financiari și firmele de audit care au întocmit rapoarte de audit statutar pentru entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către A.S.F.

Art. 39. — În cazul constatării nerespectării prevederilor prezentei norme de către auditorii financiari și firmele de audit, A.S.F. informează A.S.P.A.A.S. și solicită adoptarea măsurilor care se impun pentru remediarea situației.

Art. 40. — Firmele de audit înscrise în listele publicate pe site-ul A.S.F. au obligația să comunice autorității orice modificare a documentelor care au fost depuse la autoritate în termen de maximum 15 zile de la data producerii modificării.

Art. 41. — Nerespectarea de către entitățile prevăzute la art. 1 alin. (2) a prevederilor prezentei norme se sancționează conform legislației specifice în materie.

Art. 42. — Anexele nr. 1—8 fac parte integrantă din prezenta normă.

Art. 43. — (1) Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 27/2015 privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 976 din 29 decembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare.

(3) În cazul în care se face trimitere în acte normative la prevederile Normei Autorității de Supraveghere Financiară nr. 27/2015 privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, abrogată conform alin. (2), trimiterea se consideră a fi făcută la prevederile prezentei norme.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Leonardo Badea

București, 9 mai 2019.
Nr. 13.

ANEXA Nr. 1

C E R E R E
pentru avizarea firmei de audit

Firma de audit, cu sediul/domiciliul în, solicit avizarea în vederea desfășurării activității de audit statutar la entități autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul, respectiv la¹

1. Datele de identificare ale firmei de audit:

Denumirea firmei de audit

Forma juridică

Adresa sediului social

Codul de înregistrare fiscală

Numărul individual din Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit, publicat de Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar

Date de contact (telefon, fax, e-mail)

2. Date privind reprezentantul legal al firmei de audit:

Numele și prenumele

Funcția

Date de contact (telefon, fax, e-mail)

3. Date privind actuarul (angajat sau colaborator cu contract de prestări servicii la firma de audit):

Numele și prenumele

Funcția

4. Date privind expertul în auditarea sistemelor informatice care deține certificarea CISA „Certified Information Systems Auditor” (angajat sau colaborator cu contract de prestări servicii la firma de audit):

Numele și prenumele

Funcția

5. Informații suplimentare care ar putea fi considerate relevante pentru activitatea firmei de audit

Subsemnatul/Subsemnata, cunoscând prevederile privind falsul în declarații din Codul penal, declar pe propria răspundere, sub sancțiunea legii, că toate răspunsurile sunt complete și conforme cu realitatea și că nu există alte fapte relevante asupra cărora Autoritatea de Supraveghere Financiară ar trebui informată. Totodată, în numele firmei de audit pe care o reprezint, mă angajez să comunic Autorității de Supraveghere Financiară orice modificare privind informațiile furnizate.

Reprezentant legal al firmei de audit

(nume și prenume)

(semnătura și ștampila)

¹ Se completează în funcție de situația existentă la momentul depunerii cererii.

ANEXA Nr. 2**DECLARAȚIE¹**

Subsemnatul/Subsemnata, reprezentant legal al,
 (numele și prenumele) (denumirea firmei de audit)
 propus(ă) pentru realizarea auditului statutar la entitatea²
 (denumirea entității)

declar că firma de audit menționată nu se află în vreuna dintre situațiile de incompatibilitate ori de conflict de interese prevăzute de legislația în vigoare.

Data

Numele și prenumele

Nr. individual din Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit

¹ Această declarație va fi completată și semnată de reprezentantul legal al firmei de audit care a primit propunerea de a efectua misiunea de audit la entitate. Nu sunt acceptate declarațiile semnate prin reprezentare.

² Nu se aplică entităților care activează pe piața sistemului de pensii private.

ANEXA Nr. 3**DECLARAȚIE**

Subsemnatul/Subsemnata, partener-cheie de audit al,
 (numele și prenumele) (denumirea firmei de audit)
 propus(ă) pentru realizarea auditului statutar la entitatea¹ :
 (denumirea entității)

— declar că nu mă aflu într-o situație de incompatibilitate ori de conflict de interese prevăzută de legislația în vigoare;

— declar că nu mai dețin calitatea de partener-cheie de audit;
 sau²

— dețin calitatea de partener-cheie la firma de audit în vederea efectuării
 auditului statutar pentru următoarele entități:³

Data

Numele și prenumele

Nr. individual din Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit

¹ Nu se aplică entităților care activează pe piața sistemului de pensii private.

² Se va alege varianta corespunzătoare și se va completa în consecință.

³ Informațiile se vor transmite pentru fiecare firmă de audit la care se deține calitatea de partener-cheie, cu precizarea entităților pentru care se efectuează misiuni de audit în numele respectivei firme de audit.

ANEXA Nr. 4**DECLARAȚIE**

Subsemnatul/Subsemnata, actuar,
 (numele și prenumele) (angajat/colaborator cu contract prestări servicii)
 al, propus(ă) pentru realizarea auditului statutar la entitatea¹ :
 (denumirea firmei de audit) (denumirea entității)

— declar că nu mai fac parte din nicio echipă de audit;

sau

— declar că mai fac parte din echipa de audit propusă pentru realizarea auditului statutar la entitatea

Data

Numele și prenumele

Nr. din Registrul actuarilor

¹ Nu se aplică entităților care activează pe piața sistemului de pensii private și pe piața de capital.

CHESTIONAR¹

Chestionarul se întocmește potrivit acestui model, în formă tehnoredactată. Este obligatoriu să se răspundă la toate întrebările. În situația în care anumite puncte nu sunt aplicabile, se va preciza acest fapt. Nu sunt acceptate chestionarele semnate prin reprezentare.

1. Identitatea firmei de audit (Se vor indica: denumirea, forma juridică, adresa sediului social, codul unic de înregistrare și numărul individual din Registrul public electronic al auditorilor financiari și firmelor de audit, publicat de Autoritatea pentru Supravegherea Publică a Activității de Audit Statutar.)

.....
2. Identitatea reprezentantului legal al firmei de audit (Se vor indica: numele, prenumele, funcția, datele de contact — adresă, telefon, e-mail.)

.....
3. Identitatea partenerului-cheie de audit (Se vor indica: numele, prenumele, funcția, datele de contact — adresă, telefon, e-mail.)

.....
4. Identitatea actuarului/actuarilor din echipa de audit ce va/vor participa la auditul statutar al entității (Se vor indica: numele, prenumele, datele de contact — adresă, telefon, e-mail.)

.....
5. Identitatea expertului/expertilor în auditarea sistemelor informatice care deține/dețin certificarea CISA „Certified Information Systems Auditor”, ce va/vor participa la auditul statutar al entității (Se vor indica: numele, prenumele, funcția, datele de contact — adresă, telefon, e-mail.)

.....
6. Menționați entitatea la care firma de audit a coordonat sau a participat în cadrul misiunilor sale de audit la auditarea situațiilor anuale și/sau anuale consolidate, cu precizarea exercițiilor financiare pentru care acestea au fost întocmite.

.....
7. Precizați dacă în ultimii 10 ani vreuna dintre entitățile la care firma de audit a efectuat audit statutar a făcut obiectul unei proceduri de reorganizare judiciară/faliment/lichidare/administrare specială/redresare financiară. În caz afirmativ, prezentați toate detaliile.

.....
8. Menționați dacă în ultimii 10 ani firma de audit sau acționarii/asociații firmei de audit a/au făcut obiectul, în România ori în străinătate, al vreunei anchete sau proceduri profesionale, disciplinare, administrative ori judiciare, care s-a încheiat cu vreo sancțiune, ori face/fac în prezent obiectul unor astfel de anchete sau proceduri.

În caz afirmativ prezentați detalii complete, indiferent dacă între timp a intervenit o reabilitare (Se vor indica: autoritatea care a dispus sancționarea, fapta sancționată, sancțiunea și data aplicării acesteia.)

.....
9. Menționați dacă firma de audit sau reprezentantul legal al acesteia a fost condamnat pentru infracțiuni de corupție, spălare de bani, infracțiuni contra patrimoniului, abuz în serviciu, luare sau dare de mită, fals și uz de fals, deturnare de fonduri, evaziune fiscală, primire de foloase necuvenite, trafic de influență, mărturie mincinoasă, infracțiuni prevăzute de legislația specială privind societățile, insolvența sau protecția consumatorilor ori pentru orice alte fapte relevante.

.....
10. Prezentați entitățile la care firma de audit, menționată la pct. 1, a efectuat în ultimii 5 ani sau efectuează în prezent audit statutar.

.....
11. Prezentați entitățile la care partenerul-cheie de audit a efectuat în ultimii 5 ani audit statutar, cu precizarea misiunilor de audit statutar date în responsabilitate.

.....
12. Prezentați orice informații suplimentare care ar putea fi considerate relevante pentru activitatea firmei de audit menționate la pct. 1.

.....
Subsemnatul/Subsemnata, cunoscând prevederile privind falsul în declarații prevăzute de Codul penal, declar pe propria răspundere, sub sancțiunea legii, că toate răspunsurile sunt complete și conforme cu realitatea și că nu există alte fapte relevante asupra cărora Autoritatea de Supraveghere Financiară ar trebui informată. Totodată, în numele firmei de audit pe care o reprezintă, mă angajez să comunic Autorității de Supraveghere Financiară orice modificare privind informațiile furnizate.

Reprezentantul legal al firmei de audit

(numele și prenumele)

Data

Semnătura și ștampila

¹ Chestionarul se va completa de către firma de audit și se va păstra confidențialitatea informațiilor cuprinse în răspunsurile primite, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

RAPORT DE AUDIT
al situațiilor financiare anuale aplicabil administratorilor fondurilor de pensii administrate privat
și/sau fondurilor de pensii facultative

1. Titlul
2. Destinatarul
 Raport asupra situațiilor financiare anuale
3. Paragraful introductiv al raportului trebuie să identifice:
 - a) situațiile financiare anuale auditate care fac obiectul auditului statutar, împreună cu cadrul de raportare financiară care a fost aplicat la întocmirea acestora;
 - b) aria auditului statutar, cu respectarea standardelor internaționale de audit conform cărora a fost efectuat auditul statutar.
4. Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare anuale
5. Responsabilitatea firmei de audit
6. Opinia firmei de audit:
 - a) opinia firmei de audit care să exprime în mod clar punctul de vedere potrivit căruia situațiile financiare anuale oferă o imagine corectă și fidelă a activității administratorilor fondurilor de pensii administrate privat și/sau fondurilor de pensii facultative și care este conformă cadrului relevant de raportare financiară, cu respectarea cerințelor legale. Opinia de audit poate fi: fără rezerve, cu rezerve, contrară sau imposibil de exprimat, dacă firma de audit nu a fost în măsură să exprime o opinie de audit. Auditarea situațiilor financiare anuale ale exercițiului financiar anterior de către o altă firmă de audit nu constituie bază pentru exprimarea unei opinii cu rezervă;
 - b) o referire privind aspectele asupra cărora firmele de audit atrag atenția printr-un paragraf distinct, fără ca opinia de audit să fie cu rezerve.
 Raport asupra altor dispoziții legale și de reglementare
7. Alte responsabilități de raportare:
 - a) o referire privind respectarea prevederilor care vizează:
 - (i) metodologia de calcul și evidență a provizioanelor tehnice constituite de administrator;
 - (ii) categoriile de active admise să acopere provizioanele tehnice ale administratorului constituite de administrator;
 - (iii) regulile de diversificare pentru activele admise să acopere provizioanele tehnice constituite de administrator;
 - (iv) calculul și evidența comisioanelor privind activitatea de marketing;
 - (v) calculul și evidența veniturilor administratorului constituite conform legii;
 - b) o referire privind practicile și procedurile controlului și auditului intern ale societății de pensii, precum și eventualele deficiențe constatate și recomandările făcute pentru remedierea acestora.
 Raport asupra conformității raportului administratorilor cu situațiile financiare anuale
8. O referire privind gradul de conformitate a raportului administratorului cu situațiile financiare anuale pentru același exercițiu financiar. Această precizare, cuprinsă în raportul de audit, trebuie înaintată administratorului printr-un document separat de opinia de audit, denumit „Scrisoare către conducerea societății”.
9. Semnătura auditorului financiar¹
10. Data raportului firmei de audit
11. Adresa firmei de audit

¹ Raportul de audit este semnat cel puțin de auditorul financiar care a efectuat auditul statutar în numele firmei de audit.

RAPORT DE AUDIT
al situațiilor financiare anuale aplicabil unui fond de pensii administrat privat

1. Titlul
2. Destinatarul
 Raport asupra situațiilor financiare anuale
3. Paragraful introductiv al raportului trebuie să identifice:
 - a) situațiile financiare anuale auditate care fac obiectul auditului statutar, împreună cu cadrul de raportare financiară care a fost aplicat la întocmirea acestora;
 - b) aria auditului statutar, cu respectarea standardelor internaționale de audit conform cărora a fost efectuat auditul statutar.
4. Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare anuale
5. Responsabilitatea firmei de audit
6. Opinia firmei de audit:
 - a) opinia firmei de audit care să exprime în mod clar punctul de vedere potrivit căruia situațiile financiare anuale oferă o imagine corectă și fidelă a activității fondului de pensii și care este conformă cadrului relevant de raportare financiară, cu respectarea cerințelor legale. Opinia de audit poate fi: fără rezerve, cu rezerve, contrară sau imposibil de exprimat, dacă firma de audit nu a fost în măsură să exprime o opinie de audit. Auditarea situațiilor financiare anuale ale exercițiului financiar anterior de către o altă firmă de audit nu constituie bază pentru exprimarea unei opinii cu rezervă;
 - b) o referire privind aspectele asupra cărora firmele de audit atrag atenția printr-un paragraf distinct, fără ca opinia de audit să fie cu rezerve.
 Raport asupra altor dispoziții legale și de reglementare
7. Alte responsabilități de raportare:
 - a) auditarea anuală a valorii activului net și a valorii unității de fond, firma de audit având obligația de a-și exprima opinia în ceea ce privește respectarea metodologiei de calcul al indicatorilor financiari specifici fondurilor de pensii administrate privat;
 - b) o referire cu privire la respectarea prevederilor legale în ceea ce privește:
 - (i) calculul, convertirea și evidența contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat;
 - (ii) calculul și evidența comisionului constituit conform legii;
 - (iii) calculul și evidența activelor fondurilor de pensii administrate privat, inclusiv a dividendelor de încasat;
 - (iv) calculul și evidența operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii administrat privat;
 - (v) calculul și evidența transferurilor participanților între fondurile de pensii administrate privat;
 - (vi) calculul și evidența utilizării activului personal net al participantului la un fond de pensii privat, în caz de invaliditate, deces sau deschiderea dreptului la pensie, conform legii;
 - (vii) calculul și evidența provizioanelor tehnice constituite de administrator, categoriile de active admise să acopere provizioanele tehnice ale administratorului constituite de administrator, precum și regulile de diversificare pentru activele admise să acopere provizioanele tehnice constituite de administrator;
 - (viii) calculul și evidența garanției minime pentru fiecare participant al fondului de pensii private;
 - c) o referire despre practicile și procedurile controlului și auditului intern al administratorului cu privire la fondul de pensii administrat privat, precum și eventualele deficiențe constatate și recomandările făcute pentru remedierea acestora. Această precizare, cuprinsă în raportul de audit, trebuie înaintată administratorului printr-un document separat de opinia de audit, denumit „Scrisoare către conducerea societății”.
 Raport asupra conformității raportului administratorului cu situațiile financiare anuale
8. O referire privind gradul de conformitate a raportului administratorului referitor la administrarea fondului de pensii cu situațiile financiare anuale pentru același exercițiu financiar
9. Semnătura auditorului financiar¹
10. Data raportului firmei de audit
11. Adresa firmei de audit

¹ Raportul de audit este semnat cel puțin de auditorul financiar care a efectuat auditul statutar în numele firmei de audit.

RAPORT DE AUDIT
al situațiilor financiare anuale aplicabil unui fond de pensii facultative

1. Titlul
2. Destinatarul
 Raport asupra situațiilor financiare anuale
3. Paragraful introductiv al raportului trebuie să identifice:
 - a) situațiile financiare anuale auditate care fac obiectul auditului statutar, împreună cu cadrul de raportare financiară care a fost aplicat la întocmirea acestora;
 - b) aria auditului statutar, cu respectarea standardelor internaționale de audit conform cărora a fost efectuat auditul statutar.
4. Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare anuale
5. Responsabilitatea firmei de audit
6. Opinia firmei de audit:
 - a) opinia firmei de audit care să exprime în mod clar punctul de vedere potrivit căruia situațiile financiare anuale oferă o imagine corectă și fidelă a activității fondului de pensii facultative și care este conformă cadrului relevant de raportare financiară, cu respectarea cerințelor legale. Opinia de audit poate fi: fără rezerve, cu rezerve, contrară sau imposibil de exprimat, dacă firmele de audit nu au fost în măsură să exprime o opinie de audit. Auditarea situațiilor financiare anuale ale exercițiului financiar anterior de către o altă firmă de audit nu constituie bază pentru exprimarea unei opinii cu rezervă;
 - b) o referire cu privire la aspectele asupra cărora firmele de audit atrag atenția printr-un paragraf distinct, fără ca opinia de audit să fie cu rezerve.
 Raport asupra altor dispoziții legale și de reglementare
7. Alte responsabilități de raportare:
 - a) auditarea anuală a valorii activului net și a valorii unității de fond, firma de audit având obligația de a-și exprima opinia în ceea ce privește respectarea metodologiei de calcul al indicatorilor financiar specifici fondurilor de pensii facultative;
 - b) o referire cu privire la respectarea prevederilor legale în ceea ce privește:
 - (i) calculul, convertirea și evidența contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii facultative;
 - (ii) calculul și evidența comisionului constituit conform legii;
 - (iii) calculul și evidența activelor fondurilor de pensii facultative, inclusiv a dividendelor de încasat;
 - (iv) calculul și evidența operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin conturile fondurilor de pensii facultative;
 - (v) calculul și evidența transferurilor participanților între fondurile de pensii facultative;
 - (vi) calculul și evidența utilizării activului personal net al participantului la un fond de pensii facultative, în caz de invaliditate, deces sau deschiderea dreptului la pensie, conform legii;
 - (vii) calculul și evidența provizioanelor tehnice constituite de administrator, categoriile de active admise să acopere provizioanele tehnice ale administratorului constituite de administrator, precum și regulile de diversificare pentru activele admise să acopere provizioanele tehnice constituite de administrator;
 - c) o referire cu privire la practicile și procedurile controlului și auditului intern al administratorului, precum și eventualele deficiențe constatate și recomandările făcute pentru remedierea acestora. Această precizare, cuprinsă în raportul de audit, trebuie înaintată administratorului printr-un document separat de opinia de audit, denumit „Scrisoare către conducerea societății”.
 Raport asupra conformității raportului administratorului cu situațiile financiare anuale
8. O referire privind gradul de conformitate a raportului administratorului referitor la administrarea fondului de pensii cu situațiile financiare anuale pentru același exercițiu financiar
9. Semnătura auditorului financiar¹
10. Data raportului firmei de audit
11. Adresa firmei de audit

¹ Raportul de audit este semnat cel puțin de auditorul financiar care a efectuat auditul statutar în numele firmei de audit.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2019 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

